

Deskundigheidsgebied en Eindtermen

Opleidingseisen van de opleiding tot gipsverbandmeester

Datum 22 oktober 2019

Versie 1.5

Auteur:	opleidingscommissie gipsverbandmeester
Beheerder document:	secretaris opleidingscommissie gipsverbandmeester
Datum vastgesteld:	22 oktober 2019
Vastgesteld door:	Mw. J. Deggens, directeur-bestuurder CZO
Aantal pagina's:	9

Deskundigheidsgebied van de opleiding tot gipsverbandmeester

De beschrijving van het deskundigheidsgebied van de gipsverbandmeester is mede ontleend aan het beroepsprofiel van Gipsverbandmeester (2015) van de Verenigde Gipsverbandmeesters Nederland (VGN).

Het deskundigheidsgebied van de gipsverbandmeester

De context

De gipsverbandmeester werkt in een zorgorganisatie, onderdeel uitmakend van een multidisciplinair team bestaande uit o.a. orthopeden, chirurgen, revalidatieartsen, verpleegkundigen, ergotherapeuten en wondconsulenten. De gipsverbandmeester werkt zowel intra- als extramuraal inzetbaar.

De gipsverbandmeester voert, in nauwe samenwerking met de medisch specialist als hoofdbehandelaar, de zorg uit in het kader van de behandeling van zorgvragers met problemen aan het steun- en bewegingsapparaat. De behandeling bestaat uit het aanbrengen van applicaties, die mobilisatie, immobilisatie, ondersteuning, correctie en/of drukontlasting van een deel van het lichaam tot doel hebben.

De problemen aan het steun- en bewegingsapparaat kunnen aangeboren, verworven, chronisch of acuut zijn. Bovendien kunnen de problemen voorkomen in combinatie met onderliggende ziektes of wonden. De gipsverbandmeester voert in samenwerking met de wondverpleegkundige en/of –consulent de therapie uit ten behoeve van wondgenezing. De gipsverbandmeester is verantwoordelijk, in geval de wond is afgedekt met gips of kunststof, en dient gebruik te maken van de juiste inzichten met betrekking tot de keuze van verbandmateriaal in combinatie met en wijze van immobilisatie hierbij vanuit het vakgebied. Onderliggende ziektes en factoren kunnen van invloed zijn op het bepalen van de behandeling en om samenwerking vragen met andere disciplines, waardoor, indien nodig, het behandelplan wordt aangepast.

De gipsverbandmeester verleent intern consult aan de verschillende disciplines o.a. op de SEH, de operatiekamer, de polikliniek, de verpleegafdeling en gespecialiseerde verpleegkundigen. Extern wordt er consult verleend aan huisartsen, verpleeghuisartsen en aan disciplines in revalidatiecentra en de thuiszorg. Het consult kan inhouden dat de gipsverbandmeester tijdens multidisciplinair overleg zijn visie geeft van waaruit een gezamenlijk gedragen behandelplan kan voortkomen. Tijdens een consult kan het ook voorkomen dat de gipsverbandmeester zelf de consultvraag uitvoert, intra- en extramuraal.

De deskundigheid van de gipsverbandmeester

De functie van de gipsverbandmeester ligt in de kennis, vaardigheden en attitude betreffende zorgvragers met problemen aan het steun- en bewegingsapparaat, immobilisatie- en mobilisatietechnieken, wonden en materiaalkeuze. De gipsverbandmeester past deze toe tijdens behandelprocessen.

De gipsverbandmeester draagt verantwoordelijkheid voor het zelfstandig uitvoeren van immobilisatie- en mobilisatietechnieken aan de hand van protocollen of standaarden gebaseerd op aanwezige *evidence of best practice*. De gipsverbandmeester kan verantwoord afwijken van de protocollen of standaarden en is, in situaties waarin geen protocollen of standaarden voorhanden zijn, in staat interventies te kiezen en achteraf verantwoording af te leggen voor de keuzes die zijn gemaakt.

De gipsverbandmeester voert in opdracht van de arts de behandeling uit. Klinisch redeneren is de basis van de zorgverlening en het bepalen van de uitvoering van de behandeling. De gipsverbandmeester

- brengt immobiliserende, correctieve, ondersteunende en druk ontlastende applicaties aan;

- controleert deze, past deze zo nodig aan en verwijdt deze;
- vervaardigt tijdelijke orthesen en prothesen en bouwt extensiemateriaal op;
- verwijdt draad- of andere externe extensies of fixaties;
- reponeert en corrigeert fracturen en luxaties in overleg met de behandelend arts, en beoordeelt samen met de behandelend arts het resultaat;
- voeren specifieke wondbehandelingen uit;
- stelt bij tussentijdse veranderingen het behandelplan in overleg met de arts bij;
- draagt zorg voor de schriftelijke verslaglegging en evalueert de behandeling.

Naast het uitvoeren van de behandeling is onlosmakelijk verbonden het informeren en begeleiden van de zorgvrager. De begeleiding is gericht op het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, psychosociale en de sociale uitdagingen van het leven. De gipsverbandmeester geeft informatie en begeleiding aan de zorgvrager en/of naasten, met toestemming van de zorgvrager, over de aandoening, het onderzoek, de behandeling en het verblijf op de gipskamer. Instrueren van de zorgvrager over leefregels en oefeningen die het genezingsproces bevorderen en complicaties kunnen voorkomen. Rekening houdend met de leeftijd en de cognitieve ontwikkeling van de zorgvrager.

De gipsverbandmeester organiseert het gebruik van de gipskamer, beoordeelt verwijzingen en bepaalt de planning beheert de ruimte, materialen, de instrumenten en draagt zorg voor de logistiek.

De gipsverbandmeester draagt zorg voor een veilige omgeving en neemt veiligheidsmaatregelen ten aanzien van de algemene veiligheid van patiënten gerelateerd aan de VMS-veiligheidsthema's.

De gipsverbandmeester verleent gevraagd en ongevraagd consult aan andere hulp- en zorgverleners in de intra- en extramurale zorg (e-health). De gipsverbandmeester is het eerste aanspreekpunt voor zorgvragers met vragen of klachten na het aanleggen van een applicatie. De gipsverbandmeester voert hierin een selecterende rol tussen ziekenhuis en zorgvrager.

De gipsverbandmeester levert een actieve bijdrage aan actuele beroepsontwikkelingen binnen het vakgebied op afdelings-, organisatie- en landelijk niveau. Om een bijdrage te kunnen leveren aan de beroepsontwikkelingen, *evidence based* en *best practice* is de gipsverbandmeester zelf verantwoordelijk voor het zichtbaar onderhouden van actuele kennis, vaardigheden en de toepassing hiervan.

Eindtermen van de opleiding tot gipsverbandmeester

1. Vakinhoudelijk handelen op basis van klinisch redeneren.

- 1.1. De gipsverbandmeester verzamelt op systematische wijze gegevens en interpreteert deze. Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - afnemen van een anamnese;
 - medische gegevens uit het patiëntendossier;
 - interpreteren van een verwijzing;
 - interpreteren van beeldvormend onderzoek;
 - verrichten van klinische observaties en gevalideerde beoordelingen.
- 1.2. De gipsverbandmeester formuleert op basis van de analyse de beoogde resultaten van de behandeling.
- 1.3. De gipsverbandmeester voert op een verantwoorde en doeltreffende wijze de behandeling uit bij de zorgvrager.
 - aanbrengen van immobiliserende applicaties;
 - aanbrengen van correctieve applicaties;
 - aanbrengen van ondersteunende applicaties;
 - aanbrengen van mobiliserende applicaties;
 - aanleggen van druk ontlastende applicaties;
 - vervaardigen van tijdelijke orthesen;
 - vervaardigen van tijdelijke protheses;
 - opbouwen van extensiemateriaal
 - controleren van aangebrachte applicaties;
 - aanpassen van aangebrachte applicaties;
 - verwijderen van aangebrachte applicaties;
 - verwijderen van draad- en/of andere extensies, externe fixaties;
 - reponeren van fracturen, luxaties en redressies;
 - uitvoeren van specifieke wondbehandeling;
 - keuze van materiaal.
- 1.4. De gipsverbandmeester voert zijn werkzaamheden uit aan de hand van protocollen en standaarden gebaseerd op aanwezige *evidence based/ best practice*. Ook in situaties waarin geen protocollen/standaarden of behandelingsvoorschriften voorhanden zijn, stelt hij diagnoses en kiest hij interventies. De gipsverbandmeester legt achteraf verantwoording af over zijn werkzaamheden, de keuze van interventies die afwijken van protocollen en standaarden en over interventies in situaties, waarin deze protocollen en standaarden ontbreken.
- 1.5. De gipsverbandmeester evalueert systematisch de gegevens en behandelresultaten van de zorgvrager, rapporteert en draagt over en stelt het behandelplan bij aan de hand van resultaten.
- 1.6. De gipsverbandmeester coördineert en continueert zijn werkzaamheden. Hij beoordeelt de vraag om behandeling van de afzonderlijke zorgvragers naar aard, omvang en complexiteit en past zo nodig zijn planning aan.

2. Communicatie

- 2.1. De gipsverbandmeester communiceert zorgvuldig, voor één uitleg vatbaar, systematisch, zorgvrager gericht en geeft relevante informatie over het behandelproces (informed consent) en houdt rekening met:
 - de behandeling, (mogelijke) complicaties en hun invloed op het welzijn van de zorgvrager

- methoden en richtlijnen voor het begeleiden en voor het geven van informatie aan zorgvragers en wettelijke en/of andere vertegenwoordigers;
 - de eigen beroepsethiek, de beroepscode en het beroepsgeheim;
 - de eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- 2.2. De gipsverbandmeester observeert en signaleert het psychosociale welzijn bij de zorgvrager en diens naasten tijdens het behandelproces en begeleidt de zorgvrager en diens naasten met respect voor de ziektebeleving van de zorgvrager.
- 2.3. De gipsverbandmeester geeft instructies over leefregels en oefening die het genezingsproces bevorderen en die complicaties kunnen voorkomen/verminderen en bevordert de therapietrouw.
- 2.4. De gipsverbandmeester past de nieuwste informatie- en communicatietechnologieën toe.

3. Samenwerking

- 3.1. De gipsverbandmeester neemt de overdracht van de zorgvrager op een systematische wijze in ontvangst en verwerkt de gegevens uit de overdracht op een adequate wijze. Hij werkt effectief samen met de zorgvrager en zijn naasten, vanuit het principe van gezamenlijke besluitvorming en ondersteunt hen in het zelfmanagement. De gipsverbandmeester organiseert de behandeling op de gipskamer als een onderdeel van de keten van zorgverlening die de zorgvrager doorloopt. De gipsverbandmeester draagt de zorg en de behandeling van de zorgvrager op een systematische wijze over aan anderen binnen deze keten van zorgverlening.
- 3.2. De gipsverbandmeester initieert en participeert in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden, intra- en extramuraal.
- 3.3. De gipsverbandmeester adviseert, informeert en geeft voorlichting vanuit de consultfunctie aan andere disciplines, intra- en extramuraal.

4. Kennis en wetenschap

- 4.1. De gipsverbandmeester reflecteert voortdurend op methodische wijze zijn eigen handelen, in de samenwerking met de zorgvrager en andere zorgverleners
- 4.2. De gipsverbandmeester past *evidence based/best practice* toe in de dagelijkse beroepspraktijk.
- zoekt vanuit deze concrete probleem- of vraagstelling relevante *evidence based/best practice* in de vakliteratuur;
 - handelt in de dagelijkse beroepspraktijk volgens deze *evidence based/best practice*;
 - formuleert op basis van ervaringen in de dagelijkse beroepspraktijk concrete probleem- of vraagstellingen om de beroepspraktijk te verbeteren.
- 4.3. De gipsverbandmeester participeert in de uitvoering van (verplegings-/paramedisch) wetenschappelijk onderzoek (weet hoe).
- 4.4. De gipsverbandmeester levert een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering van studenten en collega gipsverbandmeesters door intercollegiale ondersteuning en feedback, werkbegeleiding en medewerking aan scholing op afdelings- en organisatieniveau.
- 4.5. De gipsverbandmeester adviseert over de kwaliteit van te gebruiken producten

5. Maatschappelijk handelen

- 5.1. De gipsverbandmeester bevordert de gezondheid van de zorgvrager of groepen zorgvragers door zich te richten op positieve gezondheid, welke tot doel heeft het bevorderen van het zelfmanagement en het gebruik van het eigen netwerk van de zorgvrager.
- 5.2. De gipsverbandmeester treedt adequaat op bij incidenten in de zorg en bij incidenten die de veiligheid van zorgvragers en/of medewerkers betreffen.

6. Organisatielidmaatschap

- 6.1. De gipsverbandmeester werkt effectief en doelmatig binnen de organisatie van de afdeling, het ziekenhuis en de gehele keten van zorgverlening.
- 6.2. De gipsverbandmeester committeert zich aan de rechten en plichten als werknemer en professional in de arbeidssituatie.
- 6.3. De gipsverbandmeester draagt als organisatielid bij aan de continuïteit en effectiviteit van de ziekenhuisorganisatie.

Specifieke bepalingen van de opleiding tot gipsverbandmeester

Instroomeisen

De instroomeisen zijn:

- De student is minimaal in het bezit van een diploma verpleegkundige, fysiotherapie of bachelor medisch hulpverlener met BIG-registratie
- De student heeft gedurende de opleiding een dienstverband met een CZO-erkende zorgorganisatie.

Omvang van de opleiding in klokuren

Minimum aantal praktijkuren: 1520

Minimum aantal theorie-uren: 294

Minimumaanstelling per week in klokuren

24 uur per week.

Ook bij een parttime dienstverband dient gegarandeerd te zijn dat er 1520 uur in de praktijk wordt gewerkt.

Eisen praktijkleersituatie

1. De zorgorganisatie garandeert dat iedere gipsverbandmeester in opleiding, conform de taxonomie van Miller, kennis neemt van en lerende werkervaring kan opdoen in /met de volgende verrichtingen:

a. Gips immobilisatie bovenste extremiteit

Op niveau 'doet':

• Vinger / hand	wekelijks
• Duim	wekelijks
• Onderarm	wekelijks
• Bovenarm	wekelijks
• Pols brace	om de twee weken
• Sarmiento brace	maandelijks

Op niveau 'weten hoe':

- U-spalk Humerus
- Elleboog scharniergips

b. Gips immobilisatie onderste extremiteit

Op niveau 'doet':

• Voet	wekelijks
• Onderbeen	wekelijks
• Kniekoker	wekelijks
• Bovenbeen	maandelijks
• (Afneembare) Wrap enkel/ Enkel brace	wekelijks
• Tibia brace vlg. Sarmiento	eens per 3 maanden

Op niveau 'weten hoe':

- Knie scharniergips
- Gipsbroek

c. Diabetische voet op niveau 'doet': om de twee weken

d. Gips immobilisatie wervelkolom

- Lumbaal corset, op niveau 'doet': maandelijks

Op niveau 'weten hoe':

- Halo tractie/vest
- Thoracaal corset
- Corset met pijp / bekken-been

- **Ortheses (prefab)**

Op niveau 'weten hoe':

- Harde Halskraag
- Zachte Halskraag
- Hewitt brace
- Scharnierbrace elleboog
- Polsbrace
- Scharnierbrace knie
- Enkelbrace

- **Bandageren**

- Enkeltape, op niveau 'weten hoe'
- Kinesio-tape, op niveau 'weten hoe'

e. Dynamische spalken

- Extensor/flexorpeesletsel, op niveau 'weten hoe'

f. Stomp(gips)verband na amputatie, op niveau 'doet': maandelijks

g. Wondbehandeling volgens WCS-richtlijnen, op niveau 'doet': wekelijks

h. Verwijderen K-draad, op niveau 'doet': maandelijks

i. Reponeren van fractures (assisteren bij) van bovenste extremiteiten bij volwassenen, op niveau 'doet': maandelijks

j. Reponeren van fractures (assisteren bij) van onderste extremiteiten bij volwassenen, op niveau 'doet': om de 3 maanden

k. Verwijderen externe fixatie, op niveau 'weten hoe'

l. Wiggen van gips, op niveau 'weten hoe'

m. Specifieke gipsimmobilisatie bij kinderen

Op niveau 'weten hoe':

- Redressie contracturen / klompvoet
- Reponeren van fractures (assisteren bij) van bovenste extremiteiten bij kinderen
- Opbouwen van tractiemateriaal bij kinderen
- Heupdysplasie:
 - Gipsbroek
 - Spreidbehandelingen o.a. "Pavlik"

2. De zorgorganisatie garandeert dat iedere gipsverbandmeester in opleiding ervaring opdoet in de keten van zorg en in een andere zorgorganisatie.

Verplichte stages:

1. 36 uur op de spoedeisende hulp
2. 16 uur op de operatiekamer, gerelateerd aan steun- en bewegingsapparaat
3. 8 uur bij de orthopedisch instrumentenmaker

Aanbeveling oriënterende stages:

1. Hand-pols centrum
2. Ergotherapie